

GEDRAGSKODE

(Hersien Okt. 2018)

1. INLEIDING

Laerskool Impala stel die Christelike opvoeding en selfstandige ontwikkeling van die leerling as eerste belang. Die leerling moet binne die raamwerk van Christelike aanvaarbare waardes en norme **gelei word om selfstandige en verantwoordelik besluite te neem.** Die skool en ouergemeenskap staan in 'n verantwoordelike vennootskap om hieraan gestalte te verleen.

Dissipline is 'n ononderhandelbare kernbestanddeel van 'n geordende gemeenskapslewe. By Laerskool Impala word hierdie wesenskenmerk ook erken. Die skool is van mening dat dissipline 'n middel is om die skoolgemeenskapslewe te orden in 'n omgewing van saamlewe en omgee, waarin die kind geborge en veilig kan voel. 'n Geordende omgewing van saamlewe en omgee, skep vir elke leerling die geleentheid om op akademiese-, kultuur-, sport- en leierskapsgebied tot sy/haar volle potensiaal te kan ontwikkel en presteer. Die onderwysgemeenskap glo dat elke leerling die onvervreembare reg op toegang tot uitnemende onderwysgeleenthede moet hê en dat enige struikelblokke, in die opvoedings- en onderwysituasie wat hom/haar mag benadeel, verwyder moet word.

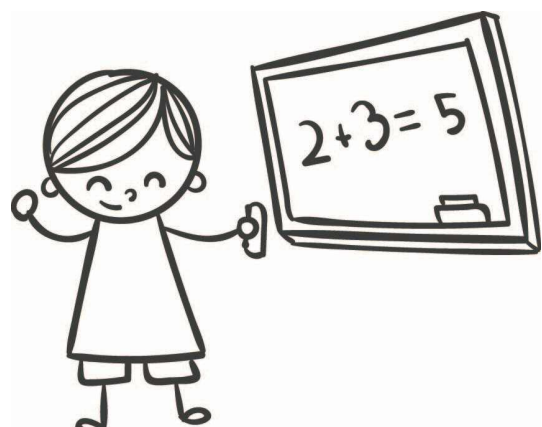
Laerskool Impala wil graag toesien dat elke leerling 'n sterk pligsbesef sal ontwikkel, wat uiteindelik ook in die optimale ontwikkeling en benutting van sy/haar Godgegewe talente sal vergestalt. Dit is Laerskool Impala se uitnemende doelwit om, in samewerking met sy ouergemeenskap, daardie Christelike waardes en norme wat vir beide partye ononderhandelbaar, onverhandelbaar en ondebateerbaar belangrik is, by elke leerling te laat vergestalt.

Laerskool Impala huldig die mening dat daar, aan die hand van baie duidelike dissiplinêre riglyne, soos vervat in 'n gedragskode, aan die leerling leiding gegee sal word om tot verantwoordelikhedaanvaarding te kom. Laerskool Impala **gee om vir elke leerling,** en daarom moet die gedragskode voorsiening maak vir 'n stelsel wat daarop gerig is om, deur **goeie en gereelde kommunikasie, die ouer in te lig oor die wyse waarop sy/haar kind die gedragskode beleef en dit aanvaar.** Die kommunikasie moet daarop gemik wees om aan die ouer inligting te verskaf aangaande kleiner oortredings, sonder om die leerling se menswaardigheid aan te tas.

Belangrik:

Daar moet 'n **duidelike onderskeid** gemaak word tussen die **kleiner oortredings** wat met **"Ons gee om"** skrywes aan die ouer/voog gekommunikeer word, en oortredings van **ernstige wangedrag** (Skedule 1 en 2) oortredings.

2. WETGEWENDE RAAMWERK

Skooldisipline moet binne die wetlike raamwerk en voorskrifte van die Suid-Afrikaanse Skolewet gehandhaaf word. Die volgende wetgewing is **bindend en bepalend** vir die raamwerk waarbinne die dissiplinêre gedragskode van die skool opgestel word en toegepas moet word. Die volgende wetgewing bepaal die genoemde raamwerk waarbinne die dissiplinêre gedragskode funksioneer:

- 2.1. Suid-Afrikaanse Skolewet, (Wet nr 84 van 1996) soos gewysig deur die Onderwyswysigingswet, 2005. (SASA)
- 2.2 Die Regulasie vir Wangedrag van Leerders by Publieke Skole en Dissiplinêre Verrigtinge, 2001. (Algemene Kennisgewing 2591 van 2001)
- 2.3. Die Promosie en Administratiewe Geregtigheidswet. (Wet nr 3 van 2000)
- 2.4. Die Promosie en Toegang tot Inligtingswet. (Wet nr 2 van 2000)
- 2.5. Die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika. (Wet nr 108 van 1996)

3. SKORSING VAN 'N LEERLING VIR ERNSTIGE WANGEDRAG.

Histories gesproke het die leerling, wat skuldig was aan ernstige wangedrag, lyfstraf ontvang van die skool, ouer/voog of selfs beide partye. Die Suid-Afrikaanse Skolewet (Wet nr 84 van 1996) soos gewysig deur die Onderwyswysigingswet, 2005. (SASA), in ooreenstemming met die Handves van Menseregte, **verbied alle vorme van lyfstraf**.

Ernstige wangedrag word geformuleer as **Skedule 1 en Skedule 2** oortredings.

- 3.1. Volgens artikel 9(1) van SASA mag 'n Skoolbeheerliggaam, op redelike gronde en as voorsorgmaatreël, 'n leerling skors* wie vermoed word aan ernstige wangedrag by die skool skuldig mag wees, maar mag slegs 'n skorsing* oplê nadat die leerling 'n redelike geleentheid gegun was om 'n verweer te maak met betrekking tot die skorsing*. 'n Skorsing* van 7(sewe) skooldae kan onmiddelik in werking tree, sou daar genoegsame vermoede bestaan, dat dit tot voordeel en in die veiligheidsbelang van die skoolgemeenskap is.
- 3.2 Indien 'n leerling geskors* is, moet die Skoolbeheerliggaam sy dissiplinêre verrigtinge binne 7(sewe) skooldae vanaf die skorsing* laat plaasvind. Indien die Beheerliggaam versuim om die verhoorverrigtinge binne 7(sewe) skooldae te laat plaasvind, moet daar goedkeuring van die HOD by die GDO-hoofkantoor in Commisionerstraat Jhb. verkry word, vir uitstel van verhoor.
- 3.3. Volgens Artikel 9(91c) van SASA mag die Skoolbeheerliggaam, na 'n regverdige verhoor, 'n leerling skors* van skoolbywoning as 'n strafmaatreël vir 'n tydperk van nie langer as 7 (sewe) skooldae nie.
- 3.4. Volgens artikel 9(91c) van SASA mag die Skoolbeheerliggaam 'n leerling skors* van skoolbywoning vir 'n tydperk nie langer as 14 (veertien) skooldae, hangende die goedkeuring vanaf die HOD by die GDO-hoofkantoor in Commisionerst Jhb.

* (“Skors of skorsing” in hierdié konteks beteken “opskorting van skoolbywoning” vir die tydperk soos aangedui).

4. PROSEDURE VIR DIE AANHOOR VAN ERNSTIGE WANGEDRAG IN PUBLIEKE SKOLE.

Regulasie 5, van die Algemene Kennisgewing 2591 van 2001, spel die prosedure van die aanhoor van ernstige wangedrag uit. Dit dui die stappe aan wat gevolg moet word, om sodoende ‘n regverdige en deursigtige verhoor te verseker.

Dit is baie belangrik dat die beginsels van regverdigheid vereis dat die beskuldigde persoon die bewerings, wat teen hom/haar gemaak word, moet verstaan, en ‘n regverdige geleentheid gegun moet word om op dié bewerings te reageer.

Regulasie 5 voorsien ook dat daar geleentheid sal wees vir die beskuldigde persoon om die persoon, wat die beskuldigende aantuigings maak, onder kruisverhoor te neem.

Die beskuldigde persoon het die reg om geleentheid te kry om met sy/haar volwasse ouer, voog of verteenwoordiger te konsulteer wanneer ondervraging plaasvind.

Die bewyse voor die Dissiplinêre Komitee moet regverdig oorweeg word, en die omstandighede van die beskuldigde moet as **versagtende faktore (bv eerste oortreding)** oorweeg word.

Geen diskriminasie op grond van ras, geslag of godsdienst moet geduld word nie.

Die skriftelike **kennisgewing** van die dissiplinêre **verhoor**, aan die leerling en sy ouers, moet ‘n volledige uiteensetting van die aanklag bevat, en ook die leerling se regte ten opsigte van kruisondervraging bevat.

Die skriftelike **kennisgewing**, ten opsigte van die **uitslag** van die verhoor, moet melding maak van die appélprosedure.

5. SKEMATIESE UITEENSETTING VAN DIE PROSEDURE VIR DIE AANHOOR VAN ERNSTIGE WANGEDRAG IN PUBLIEKE SKOLE.

(Kontak skool vir verdere inligting)

6. SKEDULE 1 OORTREDINGS

Skedule 1 oortredings mag lei tot **tydelike skorsing van 7(sewe) of 14(veertien) dae**. ‘n Leerling is skuldig aan ernstige wangedrag indien hy/sy doelbewus en sonder regmatigheid die volgende oortredings begaan het:

- a) ‘n Derde aanklag van ernstige bedreiging en ontwrigting van die leer en onderrig in die onderrigssituasie. (Onderrig behels alle aktiwiteite wat ook sport en kultuur insluit.

- b) Sameswering met ander partye om die behoorlike funksionering van die skool te ontwig. (saamsweer om 'n personeellid te teiken)
- c) Gedrag teenoor mede leerlinge/personeel wat vernederende van aard is. (bv. rassistiese opmerkings)
- d) In die besit van toets/eksamen materiaal, of verspreiding van sodanige materiaal, wat 'n leerling of leerlinge onregverdig kan bevoordeel.
- e) Oneerlike gedrag in 'n toets, eksamen of assesseringstaak wat kan lei tot onregverdige bevoordeling.
- f) Deelname aan publieke onsedelikheid.
- g) Seksuele teistering.
- h) In besit van of die verspreiding van pornografiese materiaal.
- i) Onder die invloed van of die verspreiding van alkoholiese drank.

7. SKEDULE 2 OORTREDINGS

Skedule 2 oortredings mag lei tot **permanente skorsing**.

'n Leerling is skuldig aan ernstige wangedrag indien hy/sy doelbewus en sonder regmatigheid die volgende oortredings begaan het:

- a) Indien hy/sy vir 'n derde keer skuldig bevind word aan dieselfde Skedule 1 oortreding waaraan hy/sy reeds by 2(twee) vorige geleenthede skuldig bevind is.
- b) Indien hy/sy weier om gehoor te gee aan die uitvoering van strafmaatreëls of korrektiewe optrede wat voortgespruit het uit 'n Skedule 1 verhoor.
- c) Indien hy/sy doelbewus en onregmatig die volgende oortredings begaan het:
  - i) vervalsing van dokumente of handtekeninge wat die funksionering van aktiwiteite by die skool mag benadeel. (vervals ouer handtekening op toets)
  - ii) handeldryf in toets- of eksamen vraestelle of enige ander toets- of eksamenmateriaal.
  - iii) poging of pogings om persone om te koop om toets- of eksamenmateriaal bekom en onregverdige voordeel daaruit te behaal.
  - iv) betrokke by enige vorm van bedrog.
  - v) deelname aan diefstal of enige ander oneerlike optrede wat 'n ander persoon materiële skade kan berokken.
  - vi) in besit van, die gebruik van of handel met, enige middel wat onwettig of skadelik vir die mens is.

- vii) in besit van, gebruik van of uitruil of handel in narkotiese of ongemagtigde medisyne/dwelms.
- viii) in besit van 'n gevaarlike wapen (bv mes, vuurwapen).
- ix) aanranding of dreiging tot aanranding met die doel om te beseer.
- x) persoon as gyselaar aanhou.
- xi) moord.
- xii) verkragting of deelname aan seksuele aktiwiteite wat 'n oortreding van die wet is. (bv seksuele omgang tussen minderjariges of met 'n minderjarige)
- xiii) beskadiging van skool of privaat eiendom (vaste eiendom soos geboue en roerende eiendom soos voertuie, meubels, ens).

8. DIE "ONS GEE OM" STELSEL

Soos reeds in die inleiding vermeld streef Laerskool Impala in die Gedragskode na **gereelde en positiewe kommunikasie** met die ouer/voog om hulle dus ingelig te hou aangaande die kind se handel en wandel by die skool.

Die Onderwyskorps en Ouers van Laerskool Impala staan in **vennootskap om die kind te lei tot verantwoordelike optrede ten opsigte van sy/haar pligte en gedrag** by die skool. Dit is dus belangrik om die ouer in te lig wanneer die kind bv. nie huiswerk gedoen het nie of ontwrigtende gedrag openbaar. Dit gee die ouer/voog die geleentheid om tydig teenoor die kind op te tree om herhaling van die versuim of oortreding te voorkom.

8.1. Versium van verantwoordelikheid

- a) Versuim van verantwoordelikheid word **direk met die ouer/voog gekommunikeer**.
- b) Die personeellid maak 'n "Versuim van verantwoordelikheid" inskrywing op die LI 133D vorm in die **leerling se klaswerkboek**.
- c) Die personeellid moet na die **vyfde** "Versuim van verantwoordelikheid" inskrywing in die **klaswerkboek**, telefonies of persoonlik met die ouer in verbinding tree om die "Versuim van verantwoordelikheid" probleem te bespreek. Die onderhoud word op die LI 133D vorm in die **klaswerkboek** aanteken. Die personeellid moet na die **tiende** "Versuim van verantwoordelikheid" inskrywing in die klaswerkboek, die HOD (DPJ/DPS), betrokke kry in 'n afspraak met die ouer/voog.
- d) Die personeellid en ouer/voog moet in samewerking met die HOD stappe van hulpverlening in werking stel.

8.2. Gedragsoortredings

8.2.1. Disrespekvolle gedrag en ernstige klasontwrigting.

- a) Die personeellid spreek die leerling se gedrag aan en gee 'n regverdigde waarskuwing.
- b) Indien die leerling nie ag slaan op die waarskuwing nie, word die kantoor gekontak.
- c) Die leerling se ouer/voog word telefonies deur die kantoor gekontak.
- d) Die leerling word uit die onderrigsituasie verwyder en na die kantoor geneem.
- e) Die ouer/voog moet die **kind tydens skooltyd by die skool kom haal** en dissiplinêre stappe neem.
- f) Hanteer disrespekvolle gedrag en ernstige klasontwrigting met 'n inskrywing in die **“OGO” boek** en voltooi ook die **LI 133A**.
- g) Stuur die **“OGO”** boek en die LI 133A direk na Mnr Louis J v Rensburg (Snr's) of Mnr Jaco van Rensburg (Jnr's).
- h) Die voorval word ondersoek en verslae aan die LI 133A aangeheg en na die Tugkomitee van die Beheerliggaam verwys vir optrede.
- i) Disrespekvolle gedrag en ernstige klasontwrigting is 'n Skedule oortreding.

8.2.2. Oortreding van algemene skoolreëls.

- a) **Oortreding van algemene skoolreëls en klasreëls word deur die onderwyser hanteer en aangespreek.**
- b) Algemene oortredings word onder **“Oortreding van algemene skoolreëls”** in die **“OGO”** boek aangeteken.
- c) Die **“OGO”** boek word na Renthia gestuur en die inskrywing word per SMS aan die ouer gekommunikeer.
- d) Na die **derde** en weer na die **sesde** inskrywing vir die **algemene oortreding van skoolreëls** moet die voogonderwyser/es met die ouer telefonies in gesprek tree en die gesprek in die **“OGO”** boek aanteken.
- e) Na **nege** inskrywings vir **algemene oortreding van skoolreëls** moet die voogonderwyser/es en die betrokke personeel in die graad, met die ouer/voog en die leerling vergader.

8.2.3. Skedule oortredings.

- a) Personeel voltooi **LI 133A** vorm en die **“OGO”** boek en handig dit dadelik in by die dissiplinêre hoofde.
- b) Verwys na die Gedragskode vir Leerlinge vir meer besonderhede oor skedule oortredings.
- c) Leerlinge mag nie persoonlik 'n **LI 133A** vorm voltooi en by die kantoor inhandig nie.

- d) Voorvalle van seksuele aard word onmiddelik aangemeld by **Seuns – Mnr Louis J v Rensburg.**
Dogters – Me Christelle le Roux.
- e) Leerlinge kan, op aanbeveling, na **sielkundiges of maatskaplike beraders** verwys word as deel van die **rehabilitasie** of **hulpverlening** wat gedoen word.

9. LEIERSKAP

Leiers handhaaf 'n hoë profiel by 'n skool en moet vir die mede leerlinge 'n navolgenswaardige voorbeeld stel. Leiers op laerskool is nog kinders en moet daarom dienooreenkomstig die nodige leiding, van die Onderwyskorps en die Ouers/Voogde, ontvang. Leerlingraadslede, en ander leiergroepe is **onderworpe aan addisionele riglyne in die toepassing van die Gedragskode van Laerskool Impala.**

Die volgende riglyne is van toepassing op die Leerlingraad en ander leiers:

- a) Leiers word na **1 “Ons gee om”** inskrywings deur die Leiervoogde ingeroep om die nodige leiding te ontvang. Ouers word skriftelik ingelig.
- b) Leiers word na **2 “Ons gee om”** inskrywings deur die Bestuur van die skool ingeroep om die nodige leiding te ontvang. Die ouers word skriftelik ingelig. Die leier word vir 7 (sewe) skooldae **onthef** van sy/haar pligte.
- c) Leiers word na **3 “Ons gee om”** inskrywings deur die Beheerliggaamskomitee ingeroep om die nodige leiding te ontvang. Die leier word vir 14(veertien) skooldae **onthef** van sy/haar pligte.
- d) Leiers wat **4 of meer “Ons gee om”** inskrywings ontvang het, se probleme moet met erns aangespreek en behandel word. Die leier word onbepaald van sy/haar pligte onthef. Die pligte kan hervat word na ontvangs van 'n professionele verslag van die berader wat dit goedkeur.
- e) Leiers wat skuldig bevind word aan Skedule 1 of Skedule 2 oortredings word na skuldigbevinding in geheel onthef weens die erns van die saak.
- f) In die bogenoemde scenario, d) en e), word **sielkundiges of maatskaplike beraders** betrek, om hulp te verleen, na gelang van die omstandighede.

Die volgende riglyne is van toepassing op die verkiesing van leiers:

- a) Leerlinge wat **4 of meer “Ons gee om”** inskrywings, vir gedrag en pligversuim gesamentlik, ontvang het, word nie in berekening gebring wanneer die verkiesing van leiers plaasvind nie.
- b) Leerlinge wat **'n Skedule 1 of 'n Skedule 2 oortreding** begaan het, word nie in berekening gebring wanneer die verkiesing van leiers plaasvind nie. (Verwys na die Leierskapbeleid vir meer besonderhede).

10. RIGLYNE VIR TOEPASSING VAN STRAF DEUR DIE TUGKOMITEE

10.1 Leerlinge mag as 'n strafmaatreeel verbied word om aan een of meer van die volgende aktiwiteite deel te neem:

- a) Uitstappies en Instappies.

- b) Sosiale aktiwiteite soos Valentynsdans, hop, kaskarre, waterkaskenades.
  - c) Sport en kulturele toere en klinieke.
  - d) Opvoedkundige toer vir Graad 7.
- 10.2 Leerlinge mag vir 'n tydperk, soos deur die tugkomitee bepaal, verplig word om detensieklasse by te woon.
- 10.3 Leerlinge mag verplig word om die skoolberader te sien vir berading.
- 10.4 Leerlinge mag vir 'n maksimum van 7 (sewe) of veertien (14) dae geskors word.
- 10.5 Leerlinge mag 'n opgeskorte vonnis ontvang vir 'n tydperk soos bepaal deur die tugkomitee.
- 10.6 Leerlinge mag uit die skool gesit word d.m.v. die uitsettingsprosedure.